

Toneelgroep Amsterdam

Toneelgroep Amsterdam maakt toneelvoorstellingen voor Amsterdam en de rest van Nederland, en speelt veel in het buitenland. De missie van dit gezelschap is een topinstelling op het gebied van toneel in Nederland te zijn. Daarnaast wil de instelling ook ambassadeur van het Nederlandse toneel zijn. Toneelgroep Amsterdam onderscheidt zich naar eigen zeggen met vernieuwende en eigentijdse ensceneringen van klassiekers en modern repertoire voor een (inter) nationaal publiek. Het doel van Toneelgroep Amsterdam is theater te maken over vandaag, met de middelen van vandaag, voor een publiek van vandaag.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Toneelgroep Amsterdam een subsidiebedrag toe te kennen van € 2.500.000 en € 250.000.

Toneelgroep Amsterdam blinkt nationaal en internationaal uit als theatergezelschap. De kwaliteit van regie, vormgeving en spel is meestal buitengewoon hoog. Naast de artistiek leider is ook een aantal belangwekkende binnen- en buitenlandse regisseurs en jonge talenten werkzaam. De instelling trekt in Amsterdam en in het buitenland veel bezoekers, maar moet in de ogen van de raad ook een groter Nederlands publiek buiten de standplaats bereiken. Toneelgroep Amsterdam heeft een solide ondernemingsplan dat niet erg kostenefficiënt is.

Toneelgroep Amsterdam heeft ingetekend voor de functie van groot toneelgezelschap. Ook twee andere instellingen in de grote gemeenten hebben voor deze functie subsidie aangevraagd.

De raad adviseert om deze aanvraag te honoreren. Voor een toelichting op de onderlinge afweging verwijst de raad naar de inleiding.

De instelling heeft ook aangevraagd als gezelschap van internationale statuur. Gelet op het internationale belang van de instelling adviseert de raad deze suppletie toe te kennen.

€ **2.500.000**
+
€ **250.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **2.500.000**
+
€ **250.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.9 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Beoordeling

Kwaliteit

Toneelgroep Amsterdam staat aan de top van het Nederlandse theater en levert op elk vlak hoge kwaliteit. Het acteursensemble is van wereldniveau. Het artistieke team is excellent en de vormgeving is bijzonder innovatief en vaak zeer spectaculair. Deze combinatie van eigenschappen zorgt ervoor dat elke productie van Toneelgroep Amsterdam een belevenis is, zelfs een voorstelling die niet op elk niveau uitblinkt. De instelling heeft hierdoor een hoge standaard gezet, waarmee zij zich kan meten met de beste gezelschappen ter wereld. Toneelgroep Amsterdam heeft mede hierdoor een aantal belangwekkende buitenlandse regisseurs en coproducten aangetrokken, die op regelmatige basis betrokken zijn bij producties van het gezelschap. Ook jonge regisseurs, die via Toneelgroep Amsterdam hun weg hebben gevonden naar de grote zaal, hebben hun talent bewezen.

In het activiteitenplan voor de komende jaren bouwt Toneelgroep Amsterdam voort op het bewezen succes en kiest hij voor hetzelfde type repertoire, dat vooral bestaat uit het spelen van oude en moderne klassiekers en het bewerken van filmscenario's. Het gezelschap heeft ook een aantal beginnende en internationaal geroemde regisseurs aangetrokken. De raad mist in de plannen echter nieuwe artistieke impulsen of ontwikkelingen. Hij vindt de nieuwe samenwerking met andere Amsterdamse podiumkunsteninstellingen interessant. Hierin ontbreekt nog wel een inhoudelijke uitwerking die ook ingaat op stedelijke ontwikkelingen en de divers samengestelde bevolking.

Publieksbereik

Toneelgroep Amsterdam bereikt een groot publiek; met name in Amsterdam en in het buitenland heeft de instelling indrukwekkende bezoekersaantallen. De samenwerking met het lokale podium zorgt voor een uitstekende band met het plaatselijke publiek. Het reprisebeleid van de instelling is goed ontwikkeld, zodat succesvolle producties voor een nieuw publiek toegankelijk blijven.

Het aantal toeschouwers in de rest van het land blijft echter achter en de komende periode zal het aantal speelbeurten buiten de standplaats dalen. De raad vindt dit een zorgelijke ontwikkeling; de instelling zou haar beleid erop moeten inrichten dat meer toneelliefhebbers buiten Amsterdam van dit goede gezelschap kunnen genieten. Repertoire, acteursbezetting en omvang van het decor moeten het mogelijk kunnen maken om in de tourneeplanning meer Nederlandse speelbeurten buiten de standplaats op te nemen.

Cultureel ondernemerschap

Toneelgroep Amsterdam is een gezonde financiële organisatie en heeft een evenwichtig verdienmodel ontwikkeld dat zowel rust op eigen inkomsten als op andere financieringsbronnen. De instelling heeft voldoende reserves om tegenvallende inkomsten te kunnen opvangen. De raad constateert dat de instelling niet kostenefficiënt is; zij heeft van alle theatergezelschappen de hoogste loonkosten per bezoeker en per voorstelling.

Het ondernemingsplan wordt ondersteund door een goede marketingstrategie, die zich hoofdzakelijk richt op het Amsterdamse publiek. De instelling stelt dat zij bij de landelijke tournees afhankelijk is van de marketingexpertise van lokale schouwburgen. De raad is van mening dat Toneelgroep Amsterdam meer verantwoordelijkheid moet nemen om ook buiten de standplaats publiek te trekken.

De raad juicht het toe dat Toneelgroep Amsterdam een alliantie heeft gesloten met twee fondsgesubsidieerde instellingen waarmee onder meer voor de zakelijke leiding wordt gezorgd.

Educatie

Het educatieve beleid van Toneelgroep Amsterdam is vooral gericht op langjarige samenwerking met een specifiek aantal middelbare scholen. Dit heeft als voordeel dat de contacten intensief zijn. Er is een aantal geslaagde activiteiten ontwikkeld, die ook sterk op participatie zijn gericht. Nadeel van deze benadering is echter dat met de educatieve activiteiten weinig leerlingen worden bereikt.

(Inter)nationaal belang

Toneelgroep Amsterdam heeft in Nederland een unieke positie als topinstelling op het gebied van theater. Internationaal is de instelling ook van groot belang. Kwalitatief behoort het tot de meest vooraanstaande theatergezelschappen ter wereld, wat ook blijkt uit de coproducenten, partners en prestigieuze speelplekken. Het gezelschap is, zo blijkt uit de grote bezoekersaantallen, in staat die positie ook te verzilveren. De raad is van mening dat Toneelgroep Amsterdam vanwege de internationale statuur in aanmerking komt voor het extra budget.

Talentontwikkeling

Het beleid op het gebied van talentontwikkeling heeft de afgelopen jaren zijn vruchten afgeworpen; met behulp van goede samenwerkingsverbanden heeft een aantal jonge regisseurs zich artistiek ontwikkeld en is doorgestroomd naar de grote zaal. Voor de komende periode zullen enige nieuwe talenten een soortgelijk traject doorlopen. De raad vindt het wel spijtig dat Toneelgroep Amsterdam, op basis van de afgenomen subsidie, heeft besloten het aantal producties op het gebied van talentontwikkeling in te perken. De raad is van mening dat de instelling vanwege haar positie in het bestel hoge prioriteit moet geven aan talentontwikkeling en daarom dit aantal producties niet moet reduceren.